

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 2T/29/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514010074
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Dlugoš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2014:3514010074.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudcom JUDr. Rastislavom Dlugošom, v trestnej veci obžalovaného O. G., nar. XX.XX.XXXX O. G., trestne stíhaného pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom v čase spáchania skutku (ďalej len „Trestný zákon“), na hlavnom pojednávaní konanom v Novom Meste nad Váhom dňa 20. marca 2014 takto

rozhodol:

O b ž a l o v a n ý: O. G., nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom I. W. I. O., V. Č.. XXXX/XX, slobodný, trestaný, t.č. v ÚVTOS Ilava,

je vinný, že

dňa 26.09.2013 v čase o 17.20 hod. v Novom Meste nad Váhom v predajni potravín PEVALA si obvinený počas otváracích hodín vložil do prineseného vaku červenej farby 2 ks liehovín (1 ks. Whisky H.CHIVAS REGAL 40% 0,7 litra a 1 ks. Whisky HIS.QUEEN ANNE 40% 0,7 litra), s ktorými následne bez zaplattenia prešiel cez pokladničnú zónu a po prejení pokladničnej zóny sa rozbehol ku vchodovým dverám, pri dverách obvineného dobehla vedúca predajne, ktorá ho chytila za vak a vzájomne sa oň naťahovali, pričom vedúcej potravín sa podarilo vak obvinenému vziať, po získaní vaku s alkoholom poškodená kráčala späť k pokladničnej zóne, kde ju obvinený medzi pokladňami dobehol, zozadu k poškodenej pristúpil a snažil sa vak s odcudzenými fľašami vziať, a to tým spôsobom, že poškodenú chytil jednou rukou za rameno a druhou rukou sa snažil vak neúspešne vytrhnúť, nakoľko poškodená vak silno držala, a preto obvinený zhodil poškodenú na podlahu predajne a snažil sa vak získať ťahaním, čo sa mu však nepodarilo z dôvodu, že poškodená vak úpenlivo držala,

-2-

obvinený upustil od snahy zmocniť sa vaku až potom, čo zaregistroval, že náhodný zákazník prichádza poškodenej na pomoc,

t e d a

proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci,

č í m s p á c h a l

zločin lúpeže podľa § 188 ods. I Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 5, § 37 písm. m) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 14.02.2014 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. Pv/956/13/3304 obžalobu na obvineného O. G., nar. XX.XX.XXXX O. G., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona.

Dňa 20.03.2014 súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného O. G., svedkyne F. S. B., ostatnými listinnými a obrazovými dôkazmi a zistil nasledovné:

Obžalovaný O. G. po poučení podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku neučinil na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby žiadne z vyhlásení v zmysle § 257 ods. 1 písm. a), písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku. Z výsluchu obžalovaného na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že k spáchaniu skutku sa priznal len čiastočne, namietajúc najmä právnu kvalifikáciu jeho konania ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 26.09.2013 prišiel do predajne Pevala s úmyslom kradnúť. Prišiel k regálu s alkoholickými nápojmi, odkiaľ vzal dve fľaše whiskey, dal si ich do batohu a majúc batoh na ramene, prešiel cez pokladňu a smeroval von z predajne. Následne ho poškodená pri východe z predajne dobehla, strhla mu úplne batoh z ramena a keď batoh získala do svojej moci, držiac batoh vracala sa s ním k pokladniam. Obžalovaný sa vzápätí vrátil predajne. Keď bola poškodená s batohom už pri pokladniach, pristúpil k nej odzadu, siahol rukou po
2T/29/2014-106

batohu, uchopil ho a chcel si ho zobrať naspäť. Je možné, že sa pritom suchol rukou o poškodenú, ale určite ju nechytal. Poškodená tejto jeho snahe kládla aktívny odpor. Počas naťahovania sa o batoh, keď obžalovaný silno trhol s batohom, sa poškodená zrejme pošmykla a spadla aj s batohom na zem. On sám ju iniciatívne nezhodil. Ak by ju chcel zhodiť, mala by trvalé následky. Keď poškodená, ležiac na zemi a stále držiac pevne batoh v rukách, vzápätí začala ziapať, zľakol sa a odišiel z predajne, pričom batoh zostal v rukách poškodenej. Obžalovaný viackrát zopakoval, že poškodenej fyzicky neublížil, ani to nemal nikdy v úmysle. Ani raz sa jej nedotkol. Odrenina na ruke poškodenej mohla vzniknúť pri jej páde na zem, keď sa naťahovali o batoh. Vie, aký je rozdiel medzi krádežou a lúpežou, pričom viackrát zdôraznil, že jeho úmyslom v predmetný deň bolo kradnúť a nie lupiť. V batohu mal okrem odcudzeného tovaru aj dezodorant, sprchový gél, tričko a kraťasy. Doba, kedy nemal batoh vo svojej dispozícii, mohla trvať asi 3 sekundy. Na vysvetlenie svojho konania uviedol, že v čase spáchania skutku bol pod vplyvom alkoholu a kokaínu. Kradol, lebo sa chcel opiť. Mal síce pri sebe peniaze na zaplatenie tovaru, ale keďže je kleptomán, musel jednoducho kradnúť.

Z výsluchu poškodenej F. S. B. na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že bola v predajni potravín Pevala, keď obžalovaný prišiel nakupovať. V ten deň išlo už o druhú návštevu obžalovaného v tejto predajni, preto si ho lepšie všimla. Do predajne vošiel bez nákupného košíka. Išiel si vziať nejaké krmivo pre psa. Ako prišiel k pokladni, pokladníčke povedal, že si ešte niečo zabudol a vrátil sa späť do predajne. Na to si poškodená všimla, že obžalovaný si zobral dve fľašky alkoholu a vložil si ich do ruksaku. Pri pokladni za ne nezaplatil. Pri odchode obžalovaného z predajne sa ho spýtala, kde sú tie dve fľašky, na čo jej odpovedal, že nič nemá. Spýtala sa ho preto ešte raz, kde sú tie dve fľašky, na čo sa obžalovaný rozbehol k východu s úmyslom odísť. Išla po ňom, medzi dvermi ho dostihla a uchopila za vrchnú časť jeho ruksak, ktorý mal na ramene. Obžalovaný sa jej vyškľbol, pričom ruksak jej zostal v rukách a obžalovaný bez ruksaku vyšiel z predajne. Pri tomto sa udrela o vchodové dvere a spôsobila si zranenie na pravej ruke. Keď sa vracala do predajne aj s ruksakom v ruke a bola už pri pokladniach, obžalovaný sa za

ňou vrátil, pristúpil k nej, chytil ju odzadu za rameno a pokúsil sa vytrhnúť jej ruksak z ruky. Lenže ona ruksak pevne držala a obžalovanému sa nepodarilo vytrhnúť jej ho z ruky. Obžalovaný ju začal ťahať aj s ruksakom. Ruksak sa mu napriek tomu nepodarilo vytrhnúť, preto ním začal obžalovaný ešte viac šklbať. Obžalovaný ju sotil na zem. Začala kričať, na čo jeden so zákazníkov jej išiel na pomoc. Obžalovaný na to upustil od ďalšieho konania a odchádzal preč. Zákazník predajne sa ho snažil udržať, avšak neúspešne, nakoľko sa mu obžalovaný vytrhol.

Súd v zmysle § 270 ods. 2 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní vykonal dôkaz prehratím videozáznamu kamerového systému predajne potravín PEVALA v Novom Meste nad Váhom zo dňa 26.09.2013. Po zhladnutí videozáznamu obžalovaný pripustil, že poškodenú chytil za rameno, hoci sa dovtedy domnieval, že tomu tak nebolo. Obhajca uviedol, že hoci obžalovaný držal jednou rukou poškodenú za rameno, nebola vyvrátená argumentácia obhajoby, že druhou rukou držal batoh a že k pádu poškodenej došlo práve v dôsledku toho, že pravou rukou sa obžalovaný snažil ťahať batoh, čím ťahal za sebou aj poškodenú. Nie je pravdou, že by ju zhodil na zem tým, že do nej sotil.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 1T/1/2010-353 zo dňa 11.02.2010, právoplatným dňa 11.02.2010, bol obžalovaný O. G.Á. uznaný za vinného
-4-

z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 2T/21/2012 zo dňa 27.02.2012, právoplatným dňa 27.02.2012, bol obžalovaný O. G.Č. uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, za súčasného zrušenia výroku o treste, uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 0T/6/2011, zo dňa 10.11.2011, právoplatným dňa 10.11.2011.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 2T/87/2012-153 zo dňa 29.06.2012, právoplatným dňa 29.06.2012, bol obžalovaný O. G.Á. uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, pričom podľa § 44 Trestného zákona súd u obžalovaného upustil od uloženia súhrnného restu vzhľadom na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Revúca, č.k. 7T/21/2011-866 zo dňa 16.04.2012, právoplatným dňa 16.04.2012.

Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 0T/80/2013 zo dňa 02.09.2013, právoplatným dňa 02.09.2013, bol obžalovaný O. G. uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov obžalovaného (č.l. 97 spisu) vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 7T/21/2011 zo dňa 16.04.2012, právoplatným dňa 16.04.2012, bol okrem iného uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za čo (a za iné trestné činy) mu bol uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Trest vykonal dňom 04.05.2013.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal ďalšie dokazovanie v rozsahu a spôsobom, ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní.

Obhajca pred ukončením dokazovania navrhol, aby súd pribral znalca za účelom preskúmania duševného stavu obžalovaného a závislosti na omamných látkach a alkohole. Poukázal pritom na vyjadrenie obžalovaného, ktorý sa mal skutku dopustiť pod vplyvom drog a alkoholu, pričom sa obžalovaný tiež vyjadril, že je kleptomán. Súd tento návrh na vykonanie dôkazu v zmysle § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol, prikloniac sa v tomto k názoru prokuratúry, podľa ktorej v priebehu celého prípravného konania, ako aj dokazovania na hlavnom pojednávaní nevyplývalo z ničoho, že by obžalovaný konal v stave nepríčetnosti alebo straty kontroly z dôvodu konzumácie drog alebo alkoholu.

Uvedené tvrdenia je potrebné považovať za ad hoc účelne vyprodukované vyjadrenia v snahe zvrátiť pre obžalovaného nepriaznivo sa vyvíjajúci priebeh dokazovania na hlavnom pojednávaní.

Podľa § 15 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'
2T/29/2014-107

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo
- b) vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 212 ods. 2 písm. b) Trestného zákona rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia.

Podľa § 212 ods. 3 písm. b) Trestného zákona odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený.

Na základe vykonaného dokazovania považoval súd vinu obžalovaného za žalovaný skutok za preukázanú riadne a v rozsahu nevyhnutnom na zákonné rozhodnutie, pri právnej kvalifikácii v zmysle obžaloby. Obžalovaný sa ku skutku čiastočne priznal, avšak opätovne zdôrazňoval, že jeho konanie bolo zamerané na spáchanie trestného činu krádeže a nie lúpeže, že jeho úmyslom bolo odcudziť z predajne nejaký tovar a nie sa pritom na niekom dopúšťať násilia, nakoľko si je dobre vedomý, aký je rozdiel medzi trestným činom krádeže a trestným činom lúpeže a sú mu známe aj rozdielne právne následky (sankcie) za tieto trestné činy. Základnou otázkou preto bolo, či konanie obžalovaného vo fáze nasledujúcej potom, ako sa vrátil do predajne po batoh, strhnutý mu z ramena, a začal sa oň naťahovať s poškodenou, až do momentu, kým od tohto konania upustil, je možné označiť ako pokus uchovať si odcudzenú vec násilím bezprostredne po akte jej zmocnenia sa, alebo u obžalovaného išlo o použitie násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci. Z jazykového výkladu oboch do domnejšej kolízie prichádzajúcich skutkových podstát vyplýva, že na to, aby konanie obžalovaného bolo možné označiť za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, je nevyhnutné, aby v čase, keď je zo strany páchatel'a trestného činu vyvíjané násilie alebo prezentovaná hrozba bezprostredného násilia s úmyslom uchovať si vec, mal páchatel' odcudzenú vec stále u seba (na sebe, pri sebe, v sebe), t.j. napr. mal vec vo vrecku, mal vec oblečenú, alebo vec pevne držal v ruke. Uvedené vyplýva z obsahového významu slovného spojenia „uchovať si vec“, t.j. udržať si moc nad niečím, čo stále mám, čo som doposiaľ nepustil, nezhodil, nestratil, alebo inak neprišiel o faktickú dispozíciu nad vecou. Takýto nepretržite trvajúci stav faktickej a výlučnej dispozície obžalovaného nad vecou až do definitívneho opustenia predajne obžalovaným tu zistený nebol. Obžalovaný stratil faktickú dispozíciu nad odcudzeným alkoholom na niekoľko sekúnd potom, ako mu občiansky uvedomelá a na slovenské pomery neobvykle smelá poškodená strhla batoh s odcudzeným tovarom z ramena a následne s týmto odcudzeným obsahom batohu sa vracala späť do predajne. Na všetky úkony obžalovaného, ktoré nasledovali potom, v žiadnom prípade nemožno nahliadať ako na pokus uchovať si odcudzenú vec, keďže obžalovaný v tom čase žiadnou odcudzenou vecou už nedisponoval. Je pritom podľa názoru súdu irelevantné, že

-6-

stav, kým sa obžalovaný snažil získať do opätovnej dispozície odcudzený tovar, trval iba niekoľko sekúnd. Úkony fyzického násilia smerujúce následne k poškodenej, sú jednoznačne zo strany obžalovaného vedome produkovaným násilím v úmysle zmocniť sa cudzej veci. Preto je správna aj tá právna argumentácia prokuratúry, že v štádiu, ktoré nasledovalo po strhnutí batohu z ramena obžalovaného, je irelevantné, či obžalovaný poškodenú chytil za rameno a tak spadla, alebo trhol za

batoh a spadla následkom trhnutia, keď batoh držala, lebo jej pád bol priamym dôsledkom použitia fyzickej sily obžalovaného, snažiaceho sa zmocniť cudzej veci, ktorú nemal vo svojej dispozícii. Po celý tento čas naťahovania sa o batoh mala pod fyzickou kontrolou obsah batohu poškodená a nie obžalovaný. Obžalovaný veci odcudzil momentom opustenia pokladničnej zóny, pričom následne stratil kontrolu nad odcudzenými vecami, ktoré sa dostali na nie zanedbateľný a jasne identifikovateľný časový úsek do úplnej dispozície poškodenej. Preto jeho následná snaha získať násilím cudziu vec nachádzajúcu sa v moci poškodenej nie je pokračovaním alebo dokončením trestného činu krádeže s finálnou kvalifikáciou podľa § 212 ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ale je zločinom lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona. Obžalovaný sa skutku dopustil ako plne trestnoprávne zodpovedný subjekt. Súd nemal za preukázanú absenciu trestnej zodpovednosti obžalovaného za tento skutok. U obžalovaného ide o konanie úmyselné, pretože chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom, ktorým záujmom je ochrana slobody a ochrana vlastníckeho práva tretích osôb.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchaním tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 37 písm. m) Trestného zákona príťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel' bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať.

Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona ak prevažuje pomer príťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

U obžalovaného súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť, pričom u neho zistil jednu príťažujúcu okolnosť (§ 37 písm. m) Trestného zákona), keďže v minulosti bol opakovane vo výkone trestu za úmyselné trestné činy majetkovej povahy. Poľahčujúca okolnosť zistená nebola. V návale emócií vyprodukované vyhlásenie obžalovaného o vine v rámci jeho záverečnej reči nespĺňalo kvalitatívne požiadavky na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Okrem toho bolo zistené, že obžalovaný bol v minulosti právoplatne odsúdený za zločin, pričom trest za tento zločin už aj vykonal predtým, ako sa dopustil žalovaného trestného činu. S poukazom na toto zistenie bolo u neho potrebné aplikovať

2T/29/2014-108

ustanovenie § 38 ods. 5 Trestného zákona. Preto súd obžalovanému uložil podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 5, § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov. Keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súdeného trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody uloženého za úmyselný trestný čin, podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Takto uložený trest považuje súd za zodpovedajúci zásadám ukladania trestov, požiadavkám individuálnej a generálnej prevencie, ktorý v dostatočnej miere vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Po vyhlásení rozsudku sa obžalovaný proti tomuto rozsudku odvolal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčí-nej. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.